

Universitätsbibliothek Wuppertal

M. Tullii Ciceronis Orationes diligentius recognitae & aptiore serie repositae

Cicero, Marcus Tullius

Lutetiae Paris, 1522

Kolophon

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-431](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-431)

In L. Sallustium

potuit, & etas tua iam ad ea patienda, quae alteri facere collibuisse, exoleuerat, cupiditatibus infinitis efferebaris: ut, quae ipse corpori tuo turpia non duxisses, in aliis experireris. Ita non est facile reputare P. C. utrum inhonestioribus corporis partibus res quaesierit, an amiserit. Domum paternam uiuo patre turpissime uenale habuit, uendidit, & cuius dubium potest esse, quoniam mori coegerit eum, quo hic nondum mortuo pro herede gesserit omnia! Neque pudet eum a me quaerere, quod in P. Crassi domo habitet, cum ipse respondere non queat, quod in ipsius habitet paterna domo. At Hercule lapsus etatis tyrocinio, postea se correxit, non ita est, sed abiit in sodalium sacrilegii Nigidiani: huius ad iudicis subsellia attractus, extrema fortuna stetit: & ita discessit, ut non hic innocens esse, sed iudices peierasse existimarent. Primum honorem in quaestura adeptus, hunc locum & ordinem despectus, cuius aditus sibi quoque sordidissimo homini patuisset. Itaque timens ne facinora eius clam vos essent, cum omnibus matribus familiarum opprobrium esset, confessus est uobis audientibus adulterium, ne quod erubuit ora uestra. Vixeris ut libet Sallusti, egeris quod uolueris: satis sit unum te tuorum scelerum conscius esse, noli nobis languorem & soporem nimium exprobrare. Sumus diligentes in tua pudicitia nostrarum uxorum, sed ita experrecti non sumus, ut a te cauere possimus. Audacia tua vincit studia nostra. Et quod hunc mouere possit P. C. factum ac dictum turpe, quod non puduit palam uobis audientibus adulterium confiteri! Quod si tibi nihil pro me respondere uoluisset, sed illud censorium elogium Appii Claudii, & L. Pisonis integerrimorum uirorum, quo usus est quosque eorum, pro lege palam uniuersis recitare: nonne tibi uiderer eternas inurere maculas: quas reliqua uita tua eluere non possit! Neque post illum delectum Senatus unquam te uidimus: nisi forte in ea te castra coniecisti, quo omnis sentina Reipublicae confluxerat. At idem Sallustius, qui in pace ne Senator quidem manserat, posteaque Respublicae armis oppressa est: & idem uictores, qui exules, reduxit in Senatum post quaesturam est reductus, quod honorem ita gessit, ut nihil in eo non uenale habuerit, cuius aliquis emptor fuerit, ita igitur egit, ut nihil non equum, ac uerum duxerit, quod ipsi facere collibuisse: neque aliter vexauit, ac debuit, si quod praedae loco magistratum accepisset. Peracta quaestura, posteaque magna pignora eis dederat, cum quibus similitudine uitae se coniunxerat, unus iam ex illo grege uidebatur. Eius enim partis erat exemplar Sallustius: quo tanquam in una uoragine coetus omnium uitiorum excesserat, quicquid impudicorum, Cylonum, parricidarum, sacrilegorum, debitorum fuit, in urbe, municipiis, coloniis, Italia tota, sicut in fretis subfederat, nois perditis, ac notissimis, nulla in parte castris apti, nisi licentia uitiorum, & cupiditate rerum nouarum. At posteaque Praetor est factus, modeste se gessit, & abstineret. Nonne ita puincia uastauit, ut nihil neque passum sint, neque expectarint grauius in bello socii nostri, quam experti in pace, hoc Africam interiorem obtinere: unde tantum hic exhaustum, quantum potuit aut fide nominum traieci, aut in naues contrudi. tantum inquam P. C. exhaustum, quantum uoluit. Ne causam diceret, sestertio duodecies cum Caesare paciscit, quod si quippiam eorum falsum est, his palam refelle. unde tu, qui modo ne paternam quidem domum relinire potueris, repete tanquam somnium beatum, hortos preciosissimos, uillam Tyburti, C. Caesaris reliquas possessiones paraueris. Neque piguit quaerere, cur ego P. Crassi domum emissem, cum tu ueteris uillae dominus sis, cuius paulo ante fuerat Caesar: modo inquam patrimonio non comeso, sed deuorato, quibus rationibus repete factus es tam affluens, & tam beatus: nam quod te faceret heredem, quod ne amicum quidem suum satis honestum quicquam sibi ducit, nisi filium ac par tuum! At Hercule egregia facta maiorum tuorum te extollunt, quorum siue tu similis es, siue illi tui, nihil ad omnem scelus, ac nequitiam addi potest. Verum ut opinor honores tui te faciunt insolentem. Tu C. Sallusti tantum de putas esse bis Senatore, & bis quaestorem fieri, quantum bis Consularem, & bis triumphalem. Carere debet omni uitio qui in alterum paratus est dicere. Is demum maledicit, qui non potest uerum ab altero audire. Sed tu omnium mensarum assecla, omnium cubiculorum in etate pellex, & idem postea adulter, omnis ordinis turpitudine es, & ciuilibus belli memoria. Quid, non grauius pati potuimus, quam quod te incoluimus in hoc ordine uideamus! Desine bonos petulantissima consectari lingua: desine morbo peccitatis isto uti: desine unumquemque moribus tuis existimare. his moribus amicum tibi facere non potes, uideris uelle inimicum habere. Finem dicendi P. C. faciam. saepe enim grauius uidi offendere aures auditorum eos, qui aliena flagitia aperte dixerunt: quam eos, qui commiserunt. Mihi quidem ratio habenda est, non quid Sallustius merito debeat audire, sed ut ea dicam, siqua ego honeste effari possim.

ORATIONVM M. T. CICERONIS FINIS. LV TETIAE

Parisiiorum apud Iodocum Badium Ascen. ad Eidus

Ianuar. Anno. MDXXII. Calculo Roma.